

Fiom

Ellen Giepmans, Bestuurder FIOM
Marjolein de Boorder, Voorzitter Raad van Toezicht
Kruisstraat 1
5211 DT Den Bosch

Per mail

Amsterdam, 8 maart 2026

Betreft: Reactie n.a.v. artikel NRC 6 maart 2026, *‘Arbeidsmigrant Jagoda stond haar eerste kind af. ‘We hadden zelfs geen geld voor luiers’*

Geachte mevrouw Giepmans en mevrouw de Boorder,

Vrijdag 6 maart 2026 publiceerde NRC het artikel *‘Arbeidsmigrant Jagoda stond haar eerste kind af. ‘We hadden zelfs geen geld voor luiers’*.

In deze brief willen de organisaties die opkomen voor de belangen van afstandsmoeders en binnenlands/interlandelijk afgestanen hierop reageren omdat we onze ogen niet konden geloven bij het lezen van het artikel.

U faciliteert in 2026 nog steeds het scheiden van moeders/vaders en kinderen bij sociaaleconomisch kwetsbaren.

Fiom publiceerde op 9 oktober 2025 een excuusbrief¹ op uw website waarin ingaan wordt op het rapport van Commissie De Winter. In deze brief staat *‘Het rapport laat zien dat er in het verleden veel is misgegaan. Ook F.I.O.M., destijds de federatie die ongetrouwde moeders begeleidde, heeft daarin een rol gespeeld.’* In dezelfde brief schrijft u *‘Het verleden maakt ons extra bewust van de noodzaak om als organisatie kritisch te blijven kijken naar onze rol in de begeleiding bij afstand ter adoptie.’*

Uw excuusbrief uit 2025 was niet de eerste excuusbrief. In december 2024 publiceerde u een brief op uw website met excuses met de volgende zin: *‘Met deze brief wil ik openlijk excuses aanbieden aan iedereen die in het verleden niet de nodige steun van F.I.O.M. heeft ontvangen om zelf de keuze te kunnen maken om voor het kind te zorgen’*²

¹ <https://verledeninzicht.nl/viz-antwoordt-op-brief-fiom-met-2e-keer-excuses/>

² <https://verledeninzicht.nl/fiom-zegt-sorry/>

Beide excuusbrieven gaven ons de indruk dat Fiom oude fouten niet wilde herhalen maar in het artikel van 6 maart 2026 lezen wij met ontzetting het tegendeel.

Nu blijkt dat arbeidsmigranten onvoldoende steun krijgen van Fiom om in vrijheid de keuze te kunnen maken zelf voor hun kinderen te blijven zorgen. Arbeidsmigranten worden met hulp van Fiom van hun kind gescheiden. Uit het artikel blijkt overduidelijk dat de moeder geen afstand wilde doen van haar kind, ze zegt:

„Mijn vriend en ik praatten er elke dag over. Het deed pijn, heel veel pijn.”

Fiom handelt in strijd met het subsidiariteitsbeginsel zoals dit in internationale en nationale wetten is voorgeschreven. Het permanent en onherroepelijk scheiden van moeder en kind is een ‘last resort’ middel. Dit middel mag alleen ingezet worden wanneer alle andere middelen niet toereikend zijn voor het kind, zie UN Guide Lines For the Alternative Care of Children ³.

In het artikel van NRC zegt Fiom.

“Maar elke vrouw die zoiets moet doorstaan is er één te veel”

Waarom verzet Fiom zich niet tegen deze wanpraktijken?

Waarom komt Fiom niet op voor deze moeders en kinderen?

Waarom zet Fiom niet alles op alles om deze moeders en kinderen samen te houden?

Waarom meldt Fiom dit niet bij overheid/ instanties?

Waar zijn de Kamervragen gesteld door Fiom over deze misstanden?

ARAN, ViZ en DNA willen dat Fiom onmiddellijk stopt met meewerken aan het scheiden van moeders en kinderen bij economisch kwetsbaren. Moeders/vaders en hun kinderen worden niet geholpen door hen in tijden van grote wanhoop en financiële problemen van elkaar te scheiden. Fiom moet zich extra inzetten hen te helpen met onderdak en financiële steun. Dat kan in Nederland of desnoods in het land van herkomst.

Het voortduren van deze misstanden toont aan dat Fiom niets leert uit het verleden. Zelfs niet na 2 excuusbrieven.

Fiom gaat ondanks alle excuses door met herhalen van leed en misstanden. Misstanden waar meer dan 65.000 gedupeerden, moeders en afgestanen, in Nederland tot heden elke dag mee moeten worstelen.

³ UN Guidelines for the Alternative Care of Children aangenomen in 2009.

<https://www.soskinderdorpen.nl/uploaded/2019/10/UN-Guidelines-for-the-Alternative-Care-of-Children.pdf?x29149>

We zijn enorm geschrokken van dit onbegrijpelijke handelen van Fiom. Het is een voortzetting van het leed dat vele moeders tussen 1956 en 1984 is aangedaan.

De geschiedenis herhaalt zich. Op 19 juni 2025 verscheen een rapport over misstanden bij afstand en adoptie tussen 1956 en 1984 ‘Schade door Schande’. Het onrecht en leed zoals beschreven in dit rapport duurt nog steeds voort in 2026.

Het rapport beschreef de factoren die het voor moeders tussen 1956 en 1984 onontkoombaar maakte dat ze hun kinderen moesten afstaan. Een van die factoren was gebrek aan geld of woonruimte en de praktische moeilijkheid om in inkomen te voorzien.

Tot aan 1976 mochten werkgevers een vrouw ontslaan als ze zwanger raakte. Gebrek aan geld of woonruimte en de praktische moeilijkheid om in inkomen te voorzien en tegelijk een kind te verzorgen, konden tot afstand leiden. In onderzochte dossiers en archieven zijn sociaaleconomische problemen genoteerd als reden tot afstand. (rapport Schade door schande, pagina 84, eerste alinea)⁴

Het is onacceptabel dat Fiom in de huidige samenleving in 2026 nog steeds meewerkt aan het scheiden van moeders/vaders en hun kinderen vanwege economische redenen.

Tussen 1956 en 1984 waren het baby’s van ongehuwde moeders, in 2026 zijn het de baby’s van arbeidsmigranten.

Wij vinden dat Fiom alle afstandsmoeders/vaders die, zonder dat ze dit wilden, om economische redenen, gescheiden zijn van hun kinderen moet benaderen en juridisch nagaan of een hereniging mogelijk is. Dit verzoek gaan we ook aan de Raad voor de Kinderbescherming doen omdat zij eveneens blijven meewerken aan deze misstanden door rapportages te schrijven die gedwongen afstand doen mogelijk te maken.

We eisen dat Fiom hierover publiek verantwoording aflegt en dat het afstand doen van kinderen vanwege sociaaleconomische redenen door arbeidsmigranten of andere economisch kwetsbaren per direct stopt.

Met vriendelijke groet,

Ellen Venhuizen – DNA (Binnenlandse afstandsmoeders) <https://stichtingdna.nl/>

Barbalique Peters – VIZ (Binnenlandse afgestanen) <https://verledeninzicht.nl/>

Dong Hee Kim – ARAN (Interlandelijk geadopteerden) <https://www.stichtingaran.nl/>

⁴ Rapport van de Commissie onderzoek Binnenlandse Afstand en Adoptie 1956-1984, Schade door schande.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/06/20/tk-bijlage-schade-door-schande-met-deelrapporten-contextverhalen-cbaa-2025>